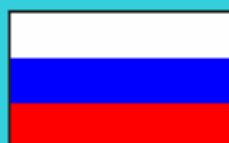


МАТЕРІАЛИ
ДВАНАДЦЯТОЇ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ
В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Одеса

19 листопада 2018 року



Україна Польща Швейцарія
Австралія Китай Гвінея
Туркменістан Азербайджан
Російська Федерація

Ukraine Poland Switzerland Australia China Guinea

Turkmenistan Azerbaijan Russian Federation

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра психології та соціальної роботи

Співорганізатори:

Міжнародна академія соціальної роботи

Гуманітарно-економічна академія в Лодзі (Польща)

Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України

Головне управління праці та соціального захисту населення
Одеської обласної державної адміністрації

**МАТЕРІАЛИ
ДВАНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ
СФЕРІ»**

19 ЛИСТОПАДА 2018 РОКУ

Одеса
2018

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2
A43

Редакційна колегія:

Головний редактор: Корнещук В. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету

Члени редакційної колегії:

Карпенко О. Г., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та технології соціальної роботи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Климанська Л. Д., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету «Львівська політехніка»

Колот С. О., кандидат психологічних наук, доцент, декан гуманітарного факультету Одеського національного політехнічного університету

Романовська Л. І., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки

Тодорцева Ю. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету

Федірчик Т. Д., доктор педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Рецензенти:

Богданова І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки, психології та педагогічних інновацій Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Онищук В. М., доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри соціології Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова

A43 Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали дванадцятої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 листопада 2018 р.) / гол. ред. В. В. Корнещук. – Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2018. – 247 с.

У збірнику опубліковані матеріали українських та зарубіжних авторів, які висвітлюють проблеми психології, соціальної роботи, кадрового менеджменту та професійної підготовки фахівців.

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2

© Одеський національний політехнічний університет,
кафедра психології та соціальної роботи, 2018 р.

1

Проблемне поле сучасних соціальних досліджень
Problematic field of contemporary social studies

2

Кадровий менеджмент і сучасні технології управління
Staff management and modern management technologies

3

Соціальна допомога та проблеми
психологічного консультування
Social care and counseling issues

4

Сучасна теорія та практика соціальної роботи
Contemporary theory and practice of social work

5

Соціальна політика та права людини
Social policy and human rights

6

Соціальна педагогіка
Social pedagogics

7

Проблеми підготовки фахівців у вищій школі
The problems of training specialists at the university

Зміст

1. ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тодорцева Ю. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	19
Професійна мобільність як соціологічна категорія	
Ремез Н. Д. (<i>Одеса, Україна</i>)	22
Сучасні методи формування критичного мислення в учнів закладів загальної середньої освіти під час підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з предметів суспільно-гуманітарного циклу	
Булгакова О. Ю., Михайлов М. (<i>Одеса, Україна – Сідней, Австралія</i>)	24
Теоретичні аспекти трактування поняття «соціальна взаємодія»	
Нікон Н. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	26
Перформатив як форма соціальної дії	
Калюжна Є. М. (<i>Київ, Україна</i>)	29
Феномен тривожності в психології та його реконцептуалізація	
Шибко О. І. (<i>Маріуполь, Україна</i>)	31
Українська національна ідея як соціальна відповідальність	
Онофрейчук Н. В., Глушук С. П. (<i>Одеса, Україна</i>)	35
Культ якості і бізнесу – основа якості суспільства та економічного успіху країни	
Щербакова О. В., Сторож В. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	38
Вплив рівня розвитку емпатії особистості на вибір стратегії поведінки в конфлікті	
Заноаги А. Е. (<i>Одеса, Україна</i>)	40
Сімейна економіка: проблеми в сучасних сім'ях	
Сологуб К. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	43
Кіберсуїцид у сучасному суспільстві	
Шаматажи С. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	45
Рекомендації з оцінювання та прогнозування успішності педагогічної діяльності	
Карагяур В. І. (<i>Одеса, Україна</i>)	47
Консенсуальний союз як соціальний феномен	
Нємцева Н. С., Нємцев Е. М. (<i>Покровськ, Україна</i>)	49
Креативність – стрижнева риса творчої особистості	
Богуславська Ю. Ю. (<i>Одеса, Україна</i>)	51
Рукоділля: ілюзія творчості	
Шановская Е. А., Дзыга В. А. (<i>Одесса, Украина</i>)	53
Политическая социализация в СССР и её влияние на современное украинское общество	

Краснянська Н. Д. (<i>Одеса, Україна</i>)	58
Особистість і суспільство: взаємодія у соціальному просторі	
Тюлькіна К. О., Михальчук К. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	60
Сутність концепції сталого розвитку в Україні	

2. КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ

Постоян Т. Г., Мамедова Лейла	63
(<i>Одеса, Україна – Сейді, Туркменістан</i>)	
Ділова репутація керівника як чинник конкурентоспроможності закладу вищої освіти	
Колот С. А., Христич А. Л.	65
(<i>Одесса, Украина – Женева, Швейцария</i>)	
Управление проектами как главный компонент успеха IT- проектов	
Колот С. А., Камара Балла Мусса	67
(<i>Одесса, Украина – Конакри, Гвинея</i>)	
Коучинг в системе менеджмента персонала организаций	
Мосьпан Н. В. (<i>Київ, Україна</i>)	69
Стандартизація вищої освіти в Європейському Союзі	
Остапчук М. В. (<i>Рівне, Україна</i>)	71
Методи оцінки ефективності прийняття управлінських рішень керівництвом навчального закладу	

3. СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ТА ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Ковальчук Т. О., Тодорцева Ю. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	74
Танцювальна терапія як засіб психокорекційної роботи з молодими сім'ями	
Шмелькова А. А. (<i>Запоріжжя, Україна</i>)	76
Соціально-психологічне консультування як метод соціально- психологічного впливу	
Ляхова В. П. (<i>Николаев, Украина</i>)	78
Попытка осмысления крымской трагедии: социопсихологический фактор	
Оніщенко Т. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	80
Профілактика сексуального насильства над дітьми	
Боделан М. В., Кебал К. Ю. (<i>Одеса, Україна</i>)	82
Онлайн-консультування як складова професійної діяльності соціального працівника	
Музика Ю. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	84
Напрями допомоги при розладах харчової поведінки	

Беляєва Х. О., Кримова Н. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	87
Особливості психологічного впливу кіберпростору на молодь	
Дідик Н. М. (<i>Кам'янець-Подільський, Україна</i>)	89
Форми і методи соціально-психологічної допомоги при молодіжному безробітті	
Москалюк О. І. (<i>Хмельницький, Україна</i>)	91
Проблеми та труднощі студентської сім'ї	
Булгакова О. Ю., Гончарова М. С. (<i>Одеса, Україна</i>)	93
Порівняльний аналіз соціальних послуг для жінок між Україною та Піренейським півостровом	

4. СУЧАСНА ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Клочко О. О. (<i>Суми, Україна</i>)	96
Дефеніція поняття «ситуація конфлікту із законом»	
Кримова Н. О., Лисенко О. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	98
Сучасні підходи до розуміння процесів групи	
Сухар С. В., Гладченко С. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	100
Соціальний супровід в підтримку сексуального здоров'я жінки в пренатальний та постнатальний період	
Северинюк Т. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	102
Формування медіаграмотності людей похилого віку в системі медіаосвіти	
Миронюк С. І. (<i>Одеса, Україна</i>)	104
Специфіка соціально-педагогічного супроводу багатодітних сімей	
Моїсеєва Т. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	107
Соціальна адаптація осіб, звільнених після відбуття покарання: історичний досвід (за матеріалами журналу «Тюремный вестник»)	
Рідкодубська Г. А. (<i>Хмельницький, Україна</i>)	110
Соціальна робота з бездоглядними та безпритульними дітьми	
Журавель А. В., Богуславська Ю. Ю. (<i>Одеса, Україна</i>)	112
Профілактика правопорушень серед молоді	
Боделан М. В., Чорна С. С. (<i>Одеса, Україна</i>)	114
Клінічне інтерв'ювання як метод отримання інформації про індивідуально-психологічні особливості людей похилого віку	
Овод Ю. В. (<i>Хмельницький, Україна</i>)	116
Алгоритм соціального супроводу сімей, що виховують дитину з особливими освітніми потребами	
Рибаківа Ю. Д. (<i>Одеса, Україна</i>)	118
Соціальна перцепція образу сім'ї у дітей-сонця	

Герєга О. Р., Волошенко М. О. (Одеса, Україна)	120
Соціальні проблеми ранньої вагітності серед підлітків	
Закусило К. О., Волошенко М. О. (Одеса, Україна)	122
Проблеми ресоціалізації наркозалежних осіб	
5. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА ПРАВА ЛЮДИНИ	
Ватаманюк А. В. (Чернівці, Україна)	124
Міграційний потік біженців з країн Африки до Іспанії	
Кравченко О. О. (Умань, Україна)	126
До питання дотримання прав жінок із сільської місцевості	
Бабіна В. О. (Одеса, Україна)	128
Реалізація прав і свобод людини в сучасній Україні: окремі проблеми правового регулювання	
Лазарева А. О. (Одеса, Україна)	131
Специфіка впровадження соціального захисту інвалідів в Одеському регіоні	
Азаркіна О. В. (Одеса, Україна)	134
Соціально-правові аспекти соціального захисту дітей, які постраждали від жорстокого поводження	
Кравець Г. В. (Одеса, Україна)	137
Пріоритетні напрями реформування системи соціального захисту в Україні	
6. СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА	
Лысенко О. М., Романова Т. М.	140
<i>(Одесса, Украина – Абакан, Российская Федерация)</i>	
Инновационный потенциал сферы непрерывного образования	
Атросенко Т. О., Шопоняк Л. І. (Мукачєво, Україна)	142
Соціалізація дитини дошкільного віку в умовах домашнього виховання	
Глушкова Н. М. (Одеса, Україна)	144
Етичні аспекти в системі екологічної освіти і виховання	
Савченко Т. О. (Херсон, Україна)	146
Стан сформованості умінь і навичок професійно-орієнтованого спілкування майбутніх соціальних педагогів	
Кернас А. В. (Одесса, Украина)	148
Теоретико-практические аспекты коррекции учебного экзаменационного стресса у студентов высших учебных заведений	
Ніколаєнко К. В. (Одеса, Україна)	152
Проблеми дитячих майданчиків у соціально-культурному просторі: методи покращення	

Чепурна О. О. (<i>Харків, Україна</i>)	154
Освітній процес в адаптивній школі	
Рудюк Е. А. (<i>Одеса, Україна</i>)	157
Детская агрессия как социально-психологический феномен	
Знаменська Е. Є. (<i>Одеса, Україна</i>)	159
Загрози та ризик небезпеки дітей в Інтернеті	
Дереш В. С. (<i>Херсон, Україна</i>)	161
Суспільне і сімейне виховання дітей в Україні (60-ті роки ХХ століття)	
Архипова С. П., Литвин І. М. (<i>Черкаси, Україна</i>)	163
Вплив саногенного мислення на педагогічну діяльність соціального педагога	

7. ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Садыхов Рустам (<i>Баку, Азербайджан</i>)	166
Система образования в Азербайджанской республике	
У Чжисян (<i>Хенан, Китай</i>)	168
Образование в Китае на современном этапе	
Яворська Г. Х., Дмитрієва Т. І. (<i>Одеса, Україна</i>)	170
Герменевтичний підхід до підготовки майбутніх юристів	
Байдюк Л. Н., Сыч М. В. (<i>Умань, Україна</i>)	172
Специфика подготовки будущих учителей к организации групповой учебной деятельности младших школьников	
Аксьонова О. М., Горліченко М. Г. (<i>Одеса, Україна</i>)	174
Самоконтроль курсантів за результатами своєї діяльності як засіб підвищення якості навчання	
Сарафанюк Е. І. (<i>Одеса, Україна</i>)	176
Проблеми впровадження в освітній процес вищої військової школи сучасних технологій навчання	
Савицька А. П. (<i>Харків, Україна</i>)	182
Самостійна робота студентів як фактор інтенсифікації навчального процесу	
Олексенко В. М. (<i>Харків, Україна</i>)	184
Проблеми підготовки майбутніх інженерів	
Лещенко Г. А. (<i>Кропивницький, Україна</i>)	186
Культурологічний підхід у професійній підготовці майбутніх авіаційних фахівців	
Корх М. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	188
Тривимірне моделювання як основа навчання інженерної графіки	

Корнещук В. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	191
Педагогічні умови підвищення ефективності професійної підготовки фахівців із соціальної роботи	
Атрощенко Т. О., Фагат М. В. (<i>Мукачєво, Україна</i>)	193
Формування культури спілкування майбутніх вихователів у поліетнічному середовищі закладів дошкільної освіти	
Дроздова І. П. (<i>Харків, Україна</i>)	195
Метод проектів у кураторській діяльності щодо вимог сучасного суспільства	
Хозраткулова І. А. (<i>Миколаїв, Україна</i>)	197
Розвинутий емоційний інтелект педагога як запорука успішної професійної діяльності	
Шинкаренко Л. В., Шинкаренко В. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	199
Розв'язання страхових задач у курсі «Вища математика та теорія ймовірностей»	
Дерстуганова Н. В. (<i>Запоріжжя, Україна</i>)	202
Готовність майбутніх бакалаврів з теології до комунікативної взаємодії в професійній діяльності як актуальна проблема	
Боделан М. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	204
Застосування технології «Едьютейнмент» у професійній підготовці майбутніх соціальних працівників	
Возна Ю. В. (<i>Хмельницький, Україна</i>)	206
Професії «соціальної кар'єри» як перспектива підготовки фахівців соціальної сфери в Україні	
Возна Ю. В., Литвин Ю. І. (<i>Хмельницький, Україна</i>)	208
Соціальне аніматорство у контексті підготовки фахівців соціальної сфери Франції та України	
Лоюк О. В. (<i>Умань, Україна</i>)	210
Методичний інструментарій забезпечення підготовки майбутнього вчителя до формування суспільствознавчої компетентності в учнів початкової школи	
Гордієнко І. О., Штинь А. А. (<i>Одеса, Україна</i>)	213
Готовність випускників вищих навчальних закладів до професійної діяльності як психолого-педагогічна проблема	
Польова С. Є. (<i>Одеса, Україна</i>)	215
Застосування інтерактивного методу мозкового штурму на практичних заняттях з дизайну	
Колодійчук Ю. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	217
Впровадження дистанційного навчання в систему вищої освіти України	
Семенкова А. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	219
Конкурентоспроможна особистість як мета вищої освіти	

<u>Актуальні дослідження в соціальній сфері</u>	221
Слободянюк О. Р. (Одеса, Україна)	221
Перенесення та інтерференція навичок навчальної діяльності студентів	
Ткаченко С. В. (Одеса, Україна)	223
Забезпечення майбутніх учителів знаннями про гуманістичні цінності як умова формування їх професійної компетентності	
Троян А. О., Урідія С. Н. (Одеса, Україна)	225
Проблеми вивчення термінології у вищій школі	
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	229
LIST OF AUTHORS	239
1. дис. на	

соискание ученой степени канд. пед.наук : спец. 13.00.01 «Общая педагогика, история педагогики и образования» / Т. А. Сливина. – Красноярск, 2008. – 25 стр.

2. Энциклопедия профессионального образования: в 3-х т. / [под ред. С. Я. Батышева]. – М.: АПО, 1998. – Т. 2. – 556 с.

Слободянюк О. Р. (Одеса, Україна)

ПЕРЕНЕСЕННЯ ТА ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ НАВИЧОК НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

У тезах статті розглядається психологічна сутність процесу формування вмінь та навичок у навчальній діяльності студентів, розрізняються процеси перенесення та інтерференції навичок, характеризуються різновиди вмінь і навичок.

Slobodanuk O. (Odessa, Ukraine)

TRANSFER AND INTERFERENCE OF STUDENTS' EDUCATIONAL ACTIVITY

In the theses of the article the psychological essence of the process of forming skills and abilities in students' educational activity is considered, the processes of transfer and interference of skills differ, types of skills are characterized.

Навички, що набуваються, певною мірою спираються на раніше сформовані навички. Це означає, що новоутворені динамічні стереотипи нашаровуються в корі великих півкуль головного мозку на раніше сформовані стереотипи, що вони не тільки співіснують, а й взаємодіють. Раніше сформовані навички можуть як сприяти виробленню нових навичок, так і гальмувати, затримувати цей процес.

Найчастіше раніше сформовані навички сприяють засвоєнню нових, полегшуючи цей процес. Навичка гри на одному музичному інструменті полегшує оволодіння технікою гри на інших музичних інструментах. Тому, хто грає на піаніно, легше навчитися друкувати. Такий позитивний вплив раніше набутих навичок на процес формування нових називається перенесенням навичок.

Явище перенесення зумовлюється передусім наявністю схожих і тотожних рис у вже сформованій та новій навичках, спільних прийомів виконання відповідних дій. Елементи вже сформованої навички входять при цьому до структури новостворюваної навички і тим полегшують процес оволодіння нею.

Раніше вироблені навички іноді справляють негативний, гальмівний вплив на формування нових навичок, що виявляється у зниженні продуктивності дій, виникненні помилок тощо. Таке явище називається

інтерференцією навичок. В інтерференції виявляється суперництво, що спостерігається між деякими вже сформованими та новостворюваними стереотипами.

Інтерференція спостерігається тоді, коли на один подразник виробляються дві чи кілька різних реакцій. Так, при вивченні іноземної мови трапляються помилки у вимові літер, однакових за графемою з літерами рідної мови, але різних за вимовою («С», «Х», «Р», «У» та ін.).

Інтерференція виявляється тоді, коли раніше вироблені прийоми дії застосовуються в новій ситуації без урахування її відмінності. Вони пов'язані з уявленнями про продукти праці, з конструюванням останніх за рисунками, моделями, описами та з виявом цих уявлень у словах, моделях, проектах, робочих рухах; добором необхідних знарядь праці та матеріалів, з визначенням способів їх обробки, з плануванням і контролем самої праці; застосуванням знарядь праці та матеріалів для виготовлення певного продукту праці, з виконанням потрібних для цього виробничих операцій.

Особливу групу становлять мовні вміння та навички, які є складовою мовлення людини, спрямованого на задоволення її потреби у спілкуванні з іншими людьми, в обміні думками. До цієї групи належать навички як усного, так і письмового мовлення. Розумові вміння та навички виявляються у виконанні різних видів розумової діяльності (наприклад, запам'ятовування певного матеріалу, розв'язання арифметичних та інших задач, використання розумових операцій, дослідних завдань, теоретична робота в тій чи іншій галузі). Різні вміння і навички об'єднуються також у мистецькі, спортивні та інші їх різновиди.

Окремі види вмінь і навичок тісно взаємопов'язані й переплітаються. Так, розумові вміння завжди тісно пов'язані з умінням використовувати усну та письмову роботу. До складних виробничих умінь завжди входять розумові компоненти. Разом з тим уміння виконувати, наприклад, дослідну експериментальну роботу в тій чи іншій галузі спирається на навички практичного оперування необхідними для цього приладами, вимірювальними та іншими знаряддями.

Уміння та навички відіграють дуже важливу роль у діяльності людини. Вони дають їй змогу успішно досягати поставлених перед собою цілей. Наявність у людини великої кількості вмінь і навичок є підґрунтям володіння нею своїми силами, вони дають їй можливість заощаджувати ці сили, доцільно їх використовувати, підвищувати продуктивність діяльності, запобігати втомі. Усі наявні у людини вміння та навички є її позитивним надбанням. Тому вправні люди так цінуються у житті.

ЛІТЕРАТУРА // ЛИТЕРАТУРА // REFERENCES

1. Денисова О. П. Психологія і педагогіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://e.lanbook.com/book/12978#book_name .

2. Шамис В.А. Активные методы обучения в вузе [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/aktivnye-metody->

3. «Флогистон. Психологія з перших рук»: публікації, новини, огляди, бібліотека, тематичні добірки статей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://flogiston.ru>